

(שם) ולתי' א' ניתא דבסופו אחרי החלות ל"א פשטה כנ"ל אבל לתי' ב' יקשה (ועי' רמב"ם פ"ה מערכין דבק"ד למזבח אמרי' פשטה יעו"ש וכ"ש בקדשי מזבח שהוממו דעבדי תמורה דפשטה).

ועי' בתוס' ב"מ (נז.) ד"ה יצאו דכ' דאם פדה בהמת בע"מ פשוט משווי בכדי ביטול מקח לר"ל דאינו נפדה רק כפי המעות שנתן יעו"ש הנה דמהני פדיון למקצת בהמה (ובאמת דראיתי למהרש"א ז"ל ווילין (קלה.) דכ' בחו"ד דהפודה אבר מבהמה שכולה קדושה דלא מהני יעו"ש וד' ז"ל צע"ג דהיכן מצינו כן בפרט בקדושת דמיט דמיירי הש"ס שם דל"א פשטה א"כ מדוע לא יועיל פדיון במקצתו) ולכאורה יהי' מזה ראי' למ"ש (באוה"ה) דלתי' ב' דתוס' י"ל דבקדושת תורה ל"א פשטה ומ"מ ס' תוס' בחזר ולקחה לומר פשטה משוט דנהשב הקדש פיו דלפי"ז יתכן דהא במעילה (יט:) דבקדשי מזבח בע"מ אין מועיל אחרי מועיל לרבנן יעו"ש וברש"י דהוי קדושת דמיט דלפד' קיימא. והנה זה ברור דבקדשי מזבח קודם שהוממו ליכא קדושת דמיט רק קדושת קרבן כדמוכה במעילה (טו.) דקדשי מזבח שמתו יצאו מידי מעילה וקדשי דמיט שמתו מועילין בהם וכן לענין נעשה מצותו דאין מועילין ובק"ד ל"ש נעשה מצותו בקידושין (נד.) גבי כתובות כהונה שבלו יעו"ש ובמ"ל פ"ה ממעילה ומוכה דקדוה"ג ליח ב' ק"ד דאל"כ הי' נשאר איסורא דק"ד. וע"כ ענין קדושת דמיט שבו לאחר שהומם הוא דין חדש שנחדש ע"י הזכות ממון שזכחה תורה להקדש בפדיונו והר"ז כעין ד"ה הר"ן (נדרים יא:) דוזהו ושוק דאסירי לזריה לאו מצד נדרו רק דנחדש אח"כ יעו"ש וה"נ אף שלא הי' ק"ד בתחלתו נחדש אחרי כן, וא"כ ניתא דלא אמרי' בפדיון הקדש נשטה דרק בחזר ולקחה הוצרכו תוס' לטברתם דשייר משום דקדושת קרבן הי' בתחלתו ע"י פיו לעולם מקרי הקדש פיו אבל הק"ד שלא הי' בתחלה ונחדש אח"כ הוי כהקדש מאלי' דל"א בי' פשטה.

(מוכא בקו' דכרי סופרים תרפ"ד)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

בדין טבילה ומילה בגור

א) מ"ש בד' התוס' יבמות מ"ז: ד"ה מטבילין אותו מיד זכ' דמילה קודם לטבילה דדעת רמב"ן ז"ל ביבמות ע"ח: דבדיעבד כשר גט טבילה קודם לטבילה יעו"ש. הנה במס' גרים פ"א ה"ג קיבל עליו הורידוהו לבית הטבילה כו' יעו"ש. וזה חידוש גדול דבגמ' דילן יבמות מ"ז: איתא קיבל מלין אותו מיד ואלו הכא תני דמטבילין אותו מיד, הנה דלכתחילה מצות גירות טבילה ואח"כ מילה ועיין בנח"י טס דהרגיש בזה וכ' דמס' גרים פליג על גמ' דילן יעו"ש ועכ"פ אין לעשות פלוגתא רחוקה לענין דיעבד וכ"ד רמב"ן ז"ל.

ויש להעיר לפי"ז בהא דהביא הב"י ביו"ד סימן רס"ו בשם הרמב"ם וז"ל גר שנכנס לקהל ישראל חייב במילה וחלה ואם מל כשהי' עכו"ם צריך להטיף דם ברית ביום שמיני שנתגייר עכ"ל וכ' הב"י ויש לתמוה דהיכן מצינו בגר שיצטרך ביום ח' אדרבה אמרינן קיבל מלין מיד יעו"ש.

ולענ"ד יתכן דיש הבדל בין ענין מילה שהוא מתורת מילה לענין מילה שאינה בתורת מצוה רק בתורת מתיר. וזה דהרי בכל גר הבא להתגייר הרי אינו מחוייב כלל במילה דגוי הוא ואינו מחוייב לגייר עצמו (יעוי' יבמות מ"ו:) וענין המילה הוא רק מתיר להכשירו לבא בקהל ע"כ ל"ש בי' ענין מילה שמיני כלל דאינו מצוה במילה ומילת גירות א"צ ו'. אבל בנתגייר כשהוא מהול דמה"ה גר גמור הוא בטבילה גרידא כמ"ש תוס' יבמות

מ"ו: דכיון דלא אפשר דמי לאשה דסגי בטבילה אט כן חיוב הטפת דם בריח מצד מצוה מילה שכבר הוא כישראל בעת הטפה ומחיוב במצוה שפיר כתב הר"מ ז"ל דצריך שמיני וגר שנתגייר דקטן שנולד הוי שמיני ידי' לגירותו וז"פ.

ולפי"ז יומצא דבר מיוחד לדעת מס' גרים דמצוה גירות טבילה קודם למילה אט כן למאי דאמר ביבמות מ"ו: מל ולא טבל טבל ולא מל אינו גר עד שימול ויטבול. וכ' האחרונים דיש חילוק בין מילה בלא טבילה לטבילה בלא מילה דכיון דלא מצינו שום גירות במילה גרידא ע"כ אינן במילה גרידא שום תורת ישראל עליו עדיין, אבל טבילה, דבנשים הוי גירות גמור, שוט גם באנשים עכ"פ מהני לשוי' קצת כישראל לחיובא אף שהמילה מעכבתו מלישא בת ישראל עד שימול (ובספר אבני נזר יו"ד שד"מ הוכיח כן מהא דיבמות צ"ו: שני האוים האומים שהיתה הורתן שלא בקדושה וילדתן בקדושה וייבין זע"ז משוט אשת אהו יעו"ש. הנה דאף שצריכין אח"כ מילה ול"מ להו טבילה דאמי' לחודי' לרמב"ן יבמות ע"ה: מ"מ ל"א בהו כקטן שנולד לפוסטין משוט אשת אהו וע"כ דהטבילה מהני לשוי' כישראל במקצת יעו"ש. ועיין ברדב"ז ה"ג תתקי"ז.) ואם כן שוב לפי"ז כשתהי' המילה אחר הטבילה הרי כבר נתחייב במצוה מילה אט כן יש בזה גם חיוב מצוה מילה ושוב יצטרך למול ביום שמיני לדעת הר"מ ז"ל הנ"ל דמילה שהוא מתורת חיוב מצוה מילה ישנה בגר לגרם שמיני לגירותו וזה חדש.

וראה זה מצאתי מפורש כן במס' גרים ריש פ"ב בזה"ל גר נימול לעולם לוח' וכו' ועיי"ש בנח"י דהרבה להגיה. ואין שיהי' תומה ד"ז דגר לעולם נמול לשמונה. ומה ענינו ולהנ"ל הדברים מכוונים ומכאן מקור לר' ר"מ ז"ל דיש ענין שמיני ביום השמיני לגירותו ולמס' גרים לטעמי' דטבילה קודם מילה א"כ בשעת המילה מחיוב במצוה מילה ע"כ בעי שמיני לטבילתו אבל לזידן דמילה קודם לטבילה אט כן אינו מחיוב במילה בעת המילה מלין מיד וממילא בנתגיר כשהוא מהול בעי הטפת ד"ב בשמיני לגירותו וז"נ.

ועיין בע"ז נ"ז. גר שמל ולא טבל רוקו ומדרסו אמרי לה טמא ואמרי לה טהור יעו"ש וזה הידוש דמהני מילה לסלק טומאת עכו"ם כזביט לחד מ"ד.

ולהנ"ל י"ל דבטבל קודם למילה לכ"ע רוקו ומדרסו טהור כיון דכבר הו' עליו במקצת דיני ישראל ועיין נדה מ"ג. בהא דבעי רבא זבה שנעקרה מימי רגלי' וירדה וטבלה מהו בחר עקירה אזלינן כו' והק' תוס' דאמאי לא בעי בזכר נכרי שירד וטבל יעו"ש. ולהנ"ל מאי קושיא הלא לדעת תוס' דמילה קודם לטבילה א"כ י"ל דסבר כמ"ד זה דרוקו טהור וה"ה למימי רגליו אט כן גר בעת עקירה טהור הי'.

אך אט התוס' מפרשים דטבל קודם למילה מוכח כמ"ש לאחר הטבילה טהור גם קודם למילה ואכ"מ.

(ב) עומד אני כעת בד' הירושלמי יבמות פ"ח ה"ו ריב"א אמר שמעתהא על בת ישראל שניסת לכהן ר"י אומר אוכלת בתרומה ואינה אוכלת בהזה ושוק ותמהני דהרי מקרא מפורש (בפ' קרח י"ח י"א) וזה לך תרומת מונם לכל תנופת וגו' כל טהור בביהך יאכל אותו ובספרי הובא ברש"י זו אשתו יעו"ש ואה"ל על בת כהן דכבר נאמר ולבנותך ובמשנה דזבחים נ"ה. המורם מהם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם פירש"י ז"ל לנשיהם מקרא דויקרא י' ואת חזה התנופה וגו' אתה ובנותיך יעו"ש דנראה דאינו מפרש נשיהם על נשי כהנים רק על נשים שבכהנים, וגם זה צ"ע דמדוע לא פי' ז"ל על בן ישראל הנשואה לכהן מקרא דכל טהור יאכל בביהך דאוכלת בשביל הכהן אבל בנות אוכלות בשביל עצמן.

ולומר דהירושלמי מוכח כד' הספרי קרח דקרא כל טהור בביהך מיירי בנשואה והיינו כעין הא דיומא י"ג: כל כמה דלא כניס לה לאו ביתו מקרי.

ד"א דחרי בטפרי שט מבואר להדיא דהך טהור בביחך יאכלוט מיירי בארוטה
 א"כ וז"ל דגט ארוסה נכללה בקרנ דבביחך ולשון הירושלמי דכתובות פ"ה
 ה"ד דהן אמרו אין אשה אוכלת בחרומה עד שתכנס לחופה וטמכו לז ממקרא
 דכל טהור בביחך יאכלנו ובמה"פ שט דאטמכוא בעלמא, אבל עכ"פ נראה דמפרש
 כן דמיירי בנשואה צ"ע באמת מד' הטפרי דמבואר להיפך. ואותו לשון הנאמר
 בזה ושוק בביחך נאמר גם בבכורים וחרומה וגם לשון הירושלמי משמע
 דמיירי בניטת וצ"ג.

(מובא בפרדס חשרי, חשי"ד)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(השמיטה לדף 22)

מ"ט בשב שמעתיא בטעמא דחזקה האם מהני לבת הוא משום דהודאי מכריע את
 הספק הגה בתוס' פ"ב דכתובות כתבו דגם חזקה האב מהני להבן (גבי) עיי"ש
 דכ"ו ד"ה אנן אחתינן ליה ואין גראה לר"י דחזקה האם מהני גם לינאי
 כדמשמע הכא עכ"ל והיינו דאנן מסקינן ליה משום חזקה אבהתא וכן הוא
 בתוס' ר"פ אלו נערוח לענין כותים דכל חד מוקמינן ליה בחזקה אבהתא
 ולענין האב אין שייך כלל טעמו של הס"ס שהוא אינו נפסל גם אם נשא זונה
 וע"כ צ"ל שהאבות יש להן חזקה שהולדותיהן יהיו כשרין כמותן.

(השמיטה לדף 24)

הנה שם בדכ"ג קאי לענין השליה ולא לענין המשלח אבל הדין אמת גם במשלח
 והוא בסוגיא דמי שאתזו ד"ע דלכי מיחציל לא בעי מיהדר אימלוכי ביה עיי
 עיי"ש ובקצה"ח הקשה דא"כ גם במת המשלח תשאר השליחות ותירץ דהתם טעמא
 אחרינא הוא משום דכבר הותרה במיתת בעלה עיי"ש ותירוצו גסתר מ"פ כל
 הגט דפליגי אמוראי בשליח שעשה שליח ומת הראשון אם בטלה שליחות השני
 עיי"ש דפליגי אם כולחו מכח בעל קאתו או מכח שליח אבל למ"ד דשני מכח
 ראשון קאתי בטלה שליחות השני במיתתו של ראשון דמת לא דמי לנשחטה
 והחלוק ביניהם פשוט וקושיה קצה"ח מנשתטה למת אינו מובנת.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX